

Nr 122

Av herr **Gustafsson** i Bogla m. fl., om anslag till Mariannelundsskolan.

Mariannelundsskolan, som grundades 1904, har årligen omkring 165 elever i läroverks- och 85 elever i yrkesavdelningen. Skolan har redan många år innan staten organiserade läroverk för vuxna, egentligen ända sedan sin tillkomst, fungerat som ett sådant läroverk. Att så ännu är fallet framgår därav, att under läsåret 1958—1959 134 elever, därav 69 på läroverksavdelningen och 65 på yrkesavdelningen, var i åldern 18 år och däröver. Under senare år har skolan också på grund av de ändrade tidsförhållandena fått en växande social betydelse för samhället. Detta framgår av att under läsåret 1958—1959 kunde särskiljas bl. a. följande kategorier bland eleverna:

1. Fosterbarn, skilsmässobarn, barnavårdsfall, barn med endast en av föräldrarna i livet

läroverksavdelningen	25 st.
yrkesavdelningen	11 st.
	<hr/>
S:a	36 st.

2. Avbrott i studierna genom olycksfall, anpassningssvårigheter o. d.

läroverksavdelningen	38 st.
yrkesavdelningen	5 st.
	<hr/>
S:a	43 st.

För sin yrkesavdelning, som omfattar handels- och husmodersskola, har skolan sedan länge åtnjutit fullt statsbidrag efter samma grunder som kommunala skolor. För den mest omfattande och viktigaste sektorn av skolans verksamhet — realskolan — utgår emellertid icke statsbidrag. Sådant bidrag söktes första gången år 1949, varvid skolöverstyrelsen uttalade önskemål om att skolan skulle erhålla bättre utrustning, för att överstyrelsen skulle kunna tillstyrka statsbidrag. Sedan dess har stiftelsen förbättrat skolans lokaler för 300 000 kronor och utrustat skolan med inventarier och stadigvarande undervisningsmateriel för 250 000 kronor. Detta har medfört, att skolan sedan år 1956 har examensrätt för realskolan samt att skolöverstyrelsen de fyra senaste åren tillstyrkt statsbidrag till denna avdelning.

Skolöverstyrelsen föreslog sålunda år 1957, att ur anslaget Privatläroverk: Bidrag till vissa internatläroverk, ett bidrag på 35 000 kronor skulle utgå till Mariannelundsskolan. Ecklesiastikministern biträdde icke förslaget och på motioner i första och andra kammaren om statsbidrag yrkade statsutskottet avslag men uttalade, att ett antal internatläroverk även i ett utbyggt skolväsende torde komma att ha en viktig uppgift att fylla, bl. a. för barn med speciella familjeförhållanden samt för barn till utlandssvenskar. Utskottet

förutsatte, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på frågan om dessa skolors behov av statsbidrag samt på problemet om inordnande av detta slags skolor i det allmänna skolväsendet. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets hemställan.

År 1958 tillstyrkte skolöverstyrelsen på nytt statsbidrag till ett belopp av 54 500 kronor till skolan. Icke heller då biträdde ecklesiastikministern förslaget och motioner i första och andra kammaren om statsbidrag avslogs av riksdagen. Därvid framhölls emellertid, att den påyrkade medelsanvisningen till Mariannelundsskolan i och för sig befunnits motiverad, men med hänsyn till det statsfinansiella läget kunde bidrag icke bifallas. Riksdagen framhöll emellertid på nytt i anslutning till vad den förra året hade uttalat, att ett antal internatläroverk även i ett utbyggt skolväsende torde komma att ha en viktig uppgift att fylla, bland annat för barn med speciella familjeförhållanden, samt förutsatte, att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på frågan om behov av statsbidrag för skolor av ifrågavarande slag samt på problemet om deras inordnande i det allmänna skolväsendet.

Även 1959 föreslog skolöverstyrelsen statsbidrag med 67 000 kronor till Mariannelundsskolans treåriga realskola. Det blev återigen avslag från ecklesiastikministern. Motioner i första och andra kammaren föranledde nu statsutskottet att framhålla, att rådande platsbrist vid de statliga och kommunala läroanstalterna synes motivera statsbidrag för upprätthållande av verksamheten vid Mariannelundsskolan, och utskottet förutsatte, att Kungl. Maj:t om möjligt till nästa års riksdag framlägger förslag i ämnet. Riksdagen beslöt att i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

Även för budgetåret 1959/60 har skolöverstyrelsen föreslagit statsbidrag till Mariannelundsskolan, i vad avser treårig realskola, detta år med 74 000 kronor. Bidraget tillstyrkes icke heller detta år av departementschefen.

Utöver vad som i motioner tidigare år anförts i denna angelägenhet vill vi påpeka, att i år *ett nytt skäl* för bifall till Mariannelundsskolans statsbidragsansökan tillkommit. Kungliga socialstyrelsen, som i remiss anbefallts avgiva utlåtande över skolans framställning, anför i skrivelse till ecklesiastikdepartementet bl. a. följande:

Skolan fyller en dubbel uppgift: dels ger den möjlighet till undervisning åt bygdens barn, som annars skulle saknat sådan utbildningsmöjlighet, dels mottager den i internatet barn och ungdomar, som av olika skäl behöver få sin utbildning borta från hemorten. Enligt vad som framgår av en i remisshandlingarna ingående undersökning kommer internatets elever i stor utsträckning från problematiska hemförhållanden eller har personliga problem av olika slag. Det är socialstyrelsens uppfattning, att en skola av Mariannelundsskolans typ fyller ett verkligt behov för denna kategori av barn och ungdomar, och att detta kommer att vara fallet även efter en utbyggnad av skolväsendet. Tillsynen från skolöverstyrelsen och yrkesöverstyrelsen lämnar även garanti för att ungdomarna vid denna skola erhåller tillfredsställande vård och utbildning. Socialstyrelsen vill därför för sin del varmt tillstyrka bifall till framställningen.

Vi finner sålunda att utöver de starka skäl, som motiverade 1959 års riksdags beslut, då denna förutsatte, att Kungl. Maj:t om möjligt till nästa års riksdag skulle framlägga förslag i ämnet, nu även kan åberopas socialstyrelsens varma tillstyrkande av bifall till framställningen, vilken icke torde i nuvarande läge i ungdomsvärlden böra lämnas utan avseende.

Vi föreslår därför,

att riksdagen måtte bevilja Mariannelundsskolan för läsåret 1960—1961 av skolöverstyrelsen äskade bidrag av 74 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1960

Edvin Gustafsson
i Bogla

Yngve Hamrin

Harald Almgren

Henning Carlsson
i Huskvarna

Einar Gustafsson
i Kårby

John Johansson
i Gränö

Gustaf Svensson
i Vä

Eric Nelander

Sven Svensson
i Krokstorp

T. G. v. Seth

Evert Svensson
Kungälv